

Godišnja i izborna skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj

4. – 5. stranica

„Tamburom oko svijeta“

6. stranica

KUD „Tanac“ u Velikoj Gorici

7. stranica

Županijski Hrvatski bal

8. – 9. stranica

Melem za oči

Za mene jedna od najljepših priredaba svakako je Hrvatski državni dječji i folklorni festival. Vidjeti toliko djece na jednome mjestu – od mališana iz dječjih vrtića pa sve do srednjoškolaca – u prekrasnim narodnim nošnjama iz svih hrvatskih regija, slušati njihove prekrasne glasove dok pjevaju i sviraju hrvatske narodne pjesme, gledati kako plešu plesove „melem je za oči“ i radost za dušu. Dvostruka je radost kad se na njihovim licima i osmijesima vidi kako oni to njeguju s radošću, ponose se svojom nošnjom i podrijetlom, znaju pjesme i plesove svojih predaka, a među njima ima i onih koji lijepo govore hrvatski jezik. Neki sudionici festivala koji već imaju 15 ili 16 godina s oduševljenjem govore da vole hrvatske običaje i da se dobro osjećaju u hrvatskom društvu, koje smatraju dobrom okolinom za učvršćivanje znanja hrvatskoga jezika. Budućnost naše zajednice u njihovim je rukama te u rukama njihovih učitelja, voditelja kulturnih udruga koji rade sa srcem, s oduševljenjem i s ljubavlju prema hrvatskim vrijednostima. Oni to prenose i na djecu, ulažu napore da se očuvaju najveće vrijednosti hrvatskog bitka. Djeca su vrlo pametna, shvaćaju što se događa oko njih i vide koje su osobe koje im predaju istinske vrijednosti, oni im postaju primjeri i prema njima osjećaju povjerenje. Za našu zajednicu vrlo su potrebne takve osobe, a da ih je bilo na održanom dječjem festivalu mogu i sama potvrditi. Zajednica koja se želi brinuti o svojoj budućnosti treba usmjeravati mlade k pravom shvaćanju vrijednosti, jer mladost je vrijeme otvaranja očiju za bitne stvari, a u našem slučaju to su čuvanje i njegovanje jezika svojih predaka, ljepota i iznimnost naslijeđene kulture, tradicija i običaja. Koliko jedna zajednica ulaže u odgoj tih vrijednosti, toliko će joj se i vratiti. Odgojanje hrvatske mladeži počiva na hrvatskoj kulturi i tradiciji te usvajanju jezika, a te specifičnosti važno je ugrađivati u njihov život kako bi im sve to postala navika. Ti mladi postat će odrasli koji imaju potrebu za svojom zajednicom, za svojom kulturom, mladi koji se ponose svojim korijenima. Ulaganje u mlade najbolje je ulaganje za svaku zajednicu i upravo zbog toga ne smije ga se gledati kroz prizmu uštede, nego koliko god može pomagati i materijalno i moralno kako bi budućim naraštajima bilo važno pripadanje zajednici predaka, zajednici koja se brinula o njima.

Beta

Glasnikov tjedan

Hrvatski je sabor ovih tjedana, 13. svibnja, većinom glasova usvojio Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Hrvatskoj. Za taj zakon glasovalo je 117 zastupnika, 13 je bilo protiv, a jedan suzdržan. Euro bi službe-

nom valutom u Hrvatskoj trebao postati od 1. siječnja iduće godine, a prije nego što u potpunosti zamijeni kunu, od 5. rujna, cijene bi se iskazivale dualno: u kunama i eurima. Dualno iskazivanje cijena trebalo bi se protegnuti i na cijelu 2023. godinu, pa bi cijene i tijekom 2023. trebale biti istaknute u obje valute. Tijekom cijele 2023. građani neće imati troškova kod zamjene kuna u euro, a to će moći činiti u bankama, Hrvatskoj pošti i Fini. Također, i nakon isteka tog roka, dakle neograničeno, građani će moći u Hrvatskoj narodnoj banci (HNB) besplatno mijenjati novčanice kune za euro.

Kako će izgledati „hrvatski“ euro? Papirnate novčanice eura jednake su u svim članicama EU-a, dok kovani novac eura i centa nosi informaciju zemlje koja ga je izdala, te se i kovanice razlikuju od zemlje do zemlje. Krajem siječnja Hrvatska narodna banka dobila je odobrenje o prijedlozima dizajna naličja eurokovanica koje je dostavila Hrvatska na odobrenje Vijeću Europske unije. Oni su početkom veljače i predstavljeni hrvatskoj javnosti tijekom sjednice Nacionalnog vijeća za euro.

Na kovanicama dva eura motiv je geografska karta Hrvatske. S lijeve strane motiva nalazi se riječ „Hrvatska“, a na obodu kovanice od dva eura stih je Ivana Gundulića „O lijepa, o draga, o slatka slobodo“.

Na kovanici jednog eura nalazit će se motiv kune, uz motiv će biti riječ Hrvatska i godina uvođenja eura 2023. Na kovanicama od 50, 20 i 10 centi bit će motiv Nikole Tesle, a motiv na kovanicama od pet, dva i jednog centa je glagoljica, odnosno motiv HR ispisan na glagoljici. Na svim će kovanicama biti i elementi šahovnice.

Nakon izrade alata za izradu kovanica i probnim odljevima po milijun komada svake kovanice početak će i masovna izrada kovanica. Papirnate novčanice radit će se u inozemstvu. Nakon što Vijeće Europske unije u srpnju donese konačnu odluku o ulasku Hrvatske u eurozonu, kreće se s masovnom proizvodnjom eura. Kriteriji za uvođenje eura propisani su ugovorom iz Maastrichta, a odnose se na stabilnost cijena, održivost javnih financija, stabilnost tečaja i konvergenciju dugoročnih kamatnih stopa.

Europska komisija 1. lipnja 2022. potvrdila je da Hrvatska ispunjava sve kriterije nominalne konvergencije i da je hrvatsko zakonodavstvo u cijelosti usklađeno sa zahtjevima iz Ugovora o funkcioniranju EU te sa Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke. Slijedom toga Europska komisija je zaključila da je Hrvatska spremna uvesti euro 1. siječnja 2023. te će tako postati dvadeseta država članica europodručja. Ako Bog da, 1. siječnja 2023. godine Hrvatska će ući i u Schengen.

Branka Pavić Blažetin

„Hrvatski je sabor ovih tjedana, 13. svibnja, većinom glasova usvojio Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Hrvatskoj.“

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI glasnik

Godišnja skupština Saveza državnih narodnosnih samouprava

Savez državnih narodnosnih samouprava 18. svibnja u sjedištu Njemačke državne samouprave održao je svoju godišnju Skupštinu. Uz članove Saveza, a to su predsjednici trinaest državnih narodnosnih samouprava, nazočili su i članovi Narodnosnog odbora mađarskog Parlamenta, zastupnik Nijemaca te glasnogovornici narodnosti. Sjednici je nazočila i zamjenica pravobraniteljica zadužena za prava narodnosti Erzsébet Sándor Szalay. Savezom predsjednica Slovačke državne samouprave Erzsébet Racsó, a zamjenik je predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban. Udruga ima i svoj godišnji proračun, a i nakladnik je dvomjesečnika Barátság, za što je u 2022. godini putem proračunske stavke Hrvatska državna samouprava, Ured i mediji dobila odlukom Skupštine HDS-a potporu od 15 174 400 Ft. Neprofitno poduzeće Croatica tiska spomenuti dvomjesečnik na šezdesetak stranica s ilustracijama i fotografijama. U spomenutom časopisu svi su napisi na mađarskom jeziku.

Ova udruga „zatvorenog članstva“ godišnje zasjeda nekoliko puta. U pravilu se na tim konzultacijama raspravlja o pitanjima koja se tiču svih narodnosti s ciljem pronalaženja zajedničkog stajališta o određenim pitanjima koja se potom jedinstveno zastupaju prema Vladi i Parlamentu. Na spomenutoj godišnjoj Skupštini između ostaloga prihvaćen je Financijski izvještaj i Izvještaj o adu za 2021. godinu te su razmotreni i odobreni najvažniji događaji od posljednjeg sličnog sastanka.

Kako doznajemo, razgovaralo se o iskustvima parlamentarnih izbora s gledišta narodnosti te o predstojećim zadacima. Zamjenica pravobraniteljica Erzsébet Sándor Szalay upozнала je nazočne sa svojim najvažnijim aktivnostima u 2021. i planovima za ovu godinu. U svojem izlaganju osvrnula se na niz aktualnih pitanja narodnosti, predstavila zajednička izvješća i izjave te izvijestila o istragama koje su u tijeku, nakon čega je uslijedio pregled problema kojima trenutno posvećuje veliku pozornost.

Na sjednicu bio je pozvan i predsjednik Uprave neprofitnog društva Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. István Pálffy, koji je izlagao o stanju narodnosnih programa na javnim državnim medijima i planovima glede njih. Prema njegovim riječima, ti su planovi ponajprije usmjereni na današnju digitalnu generaciju, ali nažalost nije se dobio odgovor o tome može li se u skoroj budućnosti promijeniti zastarjela frekvencija narodnosnih radijskih emisija te izrazito nepovoljan termin emitiranja televizijskih emisija namijenjenih narodnostima.

Branka Pavić Blažetin
Izvor: Ldu / MNOÖ

Okrugli stol – panel-rasprava

Nacionalne manjine – kultura i turizam

„Uloga nacionalnih manjina u povezivanju pograničnih područja u prostoru kulture i turizma“ bio je naziv okruglog stola u organizaciji Hrvatske samouprave Pečuha održanog 19. svibnja u sklopu projekta „Manjine kao mostovi između zajednica“. U okviru okrugloga stola razgovaralo se o ulozi manjinskih zajednica (Hrvata u Mađarskoj i Mađara u Hrvatskoj) u povezivanju pograničnih prostora putem kulturnih i turističkih manifestacija.

Uvodno izlaganje održao je predsjednik Hrvatske samouprave Pečuha Stjepan Blažetin: „Hrvati u Pečuhu – prošlost i sadašnjost“ te je nakon toga i moderirao raspravu na su sudjelovali Oliver Matijević – izvršni predsjednik Demokratske zajednice

Stjepan Blažetin, Ivan Guban, Oliver Matijević, Gyula Béri

Mađara Hrvatske, Ivan Guban – predsjednik Hrvatske državne samouprave, Gyula Béri – Hrvatsko kazalište Pečuha. Nazočili su između ostalih i generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu Drago Horvat i generalni konzul Mađarske u Osijeku János Fuzik.

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije nositelj je projekta „Manjine kao mostovi među zajednicama“, koji je financiran kroz EU Interreg Program prekogranične suradnje Mađarska – Hrvatska 2014.–2020. Partneri su Hrvatska samouprava Pečuha, kulturna četvrt Zsolnay iz Pečuha te Demokratska zajednica Mađara Hrvatske.

Branka Pavić Blažetin

Godišnja i izborna skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj

Skupština za predsjednika ponovno je izabrala Josu Ostrogonca, a uz njega izabrani su zamjenik predsjednika, šest članova Predsjedništva i tri člana Nadzornog odbora

Dana 21. svibnja u Kulturnom centru baranjskoga Mišljena održana je redovita godišnja, a ovoga puta i izborna skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj. Za predsjednika najstarije i otada najjače krovne udruge Hrvata u Mađarskoj (osnovane u studenom 1990. godine) ponovno je izabran Josu Ostrogonac. Za zamjenika predsjednika izabran je dosadašnji zamjenik Arnold Barić. Ponovno su izabrani i stari članovi Predsjedništva: Angela Šokac Marković (Bačka), Marijana Balatinac (Baranja), Eva Išpanović (Budimpešta), Edita Horvat Pauković (Gradišće) i Jozo Solga (Podravina), a na upražnjeno pomursko mjesto izabran je Blaž Bódis, pa je i Pomurje dobilo svojeg predstavnika.

Skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj

Godišnja skupština u mišljenskom Domu kulture započela je glazbenim programom u izvedbi Mire Živković i Orkestra *Vizin*. Nakon kratkog programa predsjednik Josu Ostrogonac pozdravio je okupljene, među njima posebno uzvanike i domaćine: mišljenskog gradonačelnika Károlya Biróa, dogradonačelnicu Juliannu Tuza, generalnog konzula RH u Pečuhu Dragu Horvata, konzula savjetnika Nevena Marčića, glasnogovornika Hrvata u mađarskom parlamentu Jozu Solgu i predsjednika Hrvatske državne samouprave Ivana Gugana. Zahvalivši na lijepom odazivu članova iz raznih regija, kazao je kako postoji kvorum i da Skupština može zasjedati. Na prijedlog predsjednika Ostrogonca za zapisničarku je jednoglasno izabrana Eva Molnar Muić, a za ovjeritelje zapisnika Jutka Poljak i Antun Gugan. Budući da je sazvana izborna skupština, izabran je i tročlani odbor za prebrojavanje glasova. Skupština je jednoglasno prihvatila njegov prijedlog da to budu članovi Disciplinskog odbora David Greguš, Marija Pilšić i Josu Šibalin. Nakon toga predložio je dnevni red, koji je zajedno s materijalima pismeno dostavljen svim članovima i objavljen u Hrvatskom glasniku. Budući da drugih prijedloga nije bilo, Skupština je jednoglasno prihvatila točke predloženog dnevnog reda: 1. Izvješće o radu u 2021. godini, 2. Financijsko izvješće za 2021. godinu, 3. Radni plan za 2022. godinu, 4. Financijski plan za 2022. godinu, 5. Promjena Statuta SHM-a, 6. Personalna pitanja i 7. Razno. Zatim je jednoglasno prihvaćen prijedlog predsjednika Saveza Jose Ostrogonca da pri točki dnevnog reda o personalnim pitanjima sjednicom predsjedja Josu Šibalin.

Na početku Skupštini se obratio i generalni konzul RH u Pečuhu Drago Horvat. Uz ostalo istaknuo je i to da je Savez Hrvata u Mađarskoj najstarija krovna udruga od demokratskih promjena naovamo. „Svima vama koji ste radili u proteklom razdoblju želim čestitati što ste očuvali hrvatski jezik, hrvatsku kulturu i običaje. Znam da nije bilo lako, znam da oni koji su najmanje radili imaju najviše primjedbi. Svi vi koji ste danas ovdje znate da to nije lak posao, treba se angažirati, treba odvojiti vremena. Hrvati u Mađarskoj odradili su velik dio posla i oni su most između matične RH i Mađarske. Što god se događalo, Hrvatska će biti uz hrvatsku zajednicu u Mađarskoj. Generalni konzulat RH uvijek vam je na dispoziciji”, kazao je Drago Horvat i poželio uspješan rad.

„Mi smo se u Mišljenu polako već navikli na to da puno parkiralište znači da Hrvati u Mađarskoj imaju neku veliku i kvalitetnu priredbu. Tako je ovdje nedavno održan Proljetni hrvatski gastronomski festival”, kazao je između ostalog gradonačelnik Mišljena Károly Biró. Dodao je kako je Mišljen po sastavu žitelja „najmlađi grad” u Mađarskoj, a uz to i najsigurniji.

Glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga zahvalio je na podršci listi Hrvatske državne samouprave na nedavnim parlamentarnim izborima. Kako je uz ostalo kazao Jozo Solga, Hrvati su druga najjača narodnost u Mađarskoj prema broju glasova. Izrazio je vjeru da će na sljedećim izborima lista dobiti još više glasova i nadu da će jednom hrvatska zajednica poput njemačke imati parlamentarnog zastupnika s pravom glasa. Uz to je naglasio kako je SHM najstarija udruga Hrvata u Mađarskoj nakon demokratskih promjena. Zbog pandemije je 30. obljetnicu obilježila 2021. godine. „Okupili smo se kako bismo donijeli važne odluke kako za budućnost Hrvata u Mađarskoj, tako i za udrugu Savez Hrvata u Mađarskoj. Budući da je izborni sustav takav da se na lokalnim izborima mogu kandidirati samo narodnosne udruge, nema neovisnih kandidata. Možemo kazati da je Savez na izborima 2019. ispunio svoju ulogu kao najjača civilna udruga. Na lokalnim izborima osvojila je najviše mandata, a u najvećem političkom tijelu, u skupštini HDS-a od 31 ima 23 mandata. I ovaj je skup zato važan – jer će 2024. godine biti lokalni i narodnosni izbori. Upravo je zato važno da izbor najvažnijeg tijela, Predsjedništva Saveza Hrvata, bude uspješan kako bi nakon sudske registracije Savez ponovno imao pravo postavljati kandidate na lokalnim i državnim izborima te da

Glasovanje

ostane najjača hrvatska udruga", kazao je uz ostalo parlamentarni glasnogovornik Jozo Solga, član Predsjedništva iz Podravine. Predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan izrazio je zadovoljstvo što su se okupili u tako lijepom broju jer to potvrđuje svijest o važnosti tog događaja u životu Hrvata u Mađarskoj.

Nakon poduljeg uvodnog dijela i pozdravnih govora prešlo se na dnevni red. Skupština je uz usmenu dopunu predsjednika Jose Ostrogonca prihvatila pismeno predloženi dnevni red bez rasprave, drugih prijedloga i primjedbi. Prihvatila je Izvješće o radu u 2021. godinu, Financijsko izvješće za 2021. godinu, Radni plan za 2022. godinu, Financijski plan za 2022. godinu i Izmjene Statuta SHM-a. Uslijedio je izbor dužnosnika, Predsjedništva i Nadzornog odbora Saveza Hrvata u Mađarskoj.

Kako je uz ostalo kazao predsjednik Joso Ostrogonac, pismeni je materijal dostavljen svim članovima, ali je naglasio da je rad u prošloj godini bitno odredila pandemija koronavirusa i godišnja skupština održana krajem ljeta. Osim toga dodao je kako su u Izvješću o radu za 2021. godinu navedene sve najvažnije aktivnosti Saveza kao što su Državni kulturni i gastronomski dan, Žetvena svečanost u Baji, Državni dan Hrvata, 30. obljetnica Saveza, otkrivanje spomenika biskupu Ivanu Antunoviću, koje su ostvarene samostalno ili u suorganizaciji s HDS-om, odnosno s mjesnim i županijskim samoupravama. Zahvalio je svima na zalaganju i pomaganju te spomenuo da je na prijedlog Saveza Hrvata prošle godine odličje „Pro Cultura” dobio Ženski pjevački zbor Korijeni iz Martinaca, a ovih je dana isto odličje primila i Hrvatska izvorna skupina iz Budimpešte. Istaknuo je da je članarina disciplinirano uplaćivana, a u međuvremenu se povećao i broj članova. Kao strateške partnere naveo je HDS, mjesne i županijske samouprave, a zahvalio je i diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u Mađarskoj. Budući da nije bilo drugih prijedloga, pitanja ni primjedbi, Skupština je jednoglasno prihvatila Izvješće o radu za 2021. godinu.

„Milijun forinti od članarine rezultat je povećanog broja članstava”, istaknuo je predsjednik Ostrogonac, a dodao je i da imaju i puno mladih, za što treba zahvaliti zalaganju Predsjedništva i članovima na terenu. Prihode Saveza činili su državna potpora za djelovanje, potpora matične zemlje i potpore na raznim natječajima. Rashode su uglavnom činili troškovi djelovanja, primjerice telefonski i putni troškovi, i troškovi centralnih priredaba, primjerice putni troškovi i neki honorari. Za 30. obljetnicu izdali su prigodni DVD. Nadzorni odbor ustvrdio je da je sve u redu, a Skupština je bez rasprave, bez drugih prijedloga, pitanja i primjedbi jednoglasno prihvatila Izvješće o financijama za 2021. godinu.

Plan rada za 2022. godinu sadržava najvažnije planirane aktivnosti i priredbe. Glede Plana rada glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga još je jedanput istaknuo važ-

nost skorašnjeg popisa pučanstva. Kako je kazao, u proteklom razdoblju obišli su regije Hrvata u Mađarskoj, gdje su predsjednike hrvatskih samouprava informirali o popisu pučanstva. S tim u vezi predložio je da mjesne hrvatske samouprave uvrste u dnevni red popis pučanstva te da pozovu bilježnika da ih izvijesti o potrebnim pripremama. Kako je naglasio: „To će odrediti budućnost Hrvata u Mađarskoj jer su izbori uvjetovani brojčanošću narodnosne zajednice. HDS će uz posredovanje poduzeća Croatica i hrvatskih medija nastojati informirati pripadnike hrvatske zajednice. Najbolje bi bilo kad bi se sami izjasnili elektroničkim putem. Neka ne žale sredstva za djelovanje kako bi honorirali mlade ljude koji mogu pomagati pri popisu pripadnika hrvatske zajednice. Tamo gdje nema najmanje 25 pripadnika narodnosti neće se moći birati mjesna narodnosna samouprava.” Joso Ostrogonac dodao je sljedeće: „Vjerojatno će najviše problema biti u Bačkoj zbog takozvanog bunjevačkog pitanja.” Neki Bunjevci negiraju sve što je hrvatsko i pri tome napadaju Savez i hrvatske samouprave. Njihovim se riječima priključio i predsjednik HDS-a Ivan Gugan te dodao da je potrebna zajednička strategija. Uz navedeno Skupština je bez rasprave jednoglasno prihvatila Plan rada za 2022. godinu.

Kako je naglasio pravnik Udruge, izmjene Statuta bile su nužne zbog zakonskih izmjena kojih je bilo i za vrijeme pandemije koronavirusa, između ostalog Zakona o javnoj prosvjeti, stoga je Statut trebalo izmijeniti i dopuniti u skladu s izmijenjenim pravnim propisima. Skupština je bez rasprave, bez drugih prijedloga i bez primjedbi jednoglasno usvojila izmjenu Statuta Saveza Hrvata u Mađarskoj.

Nakon izmjene Statuta uslijedio je dnevni red izbora novih dužnosnika. Predsjedanje je preuzeo Joso Šibalin, koji je pročitao unaprijed sastavljen prijedlog za predsjednika, zamjenika predsjednika, članove Predsjedništva te Nadzornog odbora. Za predsjednika je kao jedini kandidat predložen Joso Ostrogonac, za zamjenika predsjednika kao jedini kandidat Arnold Barić, a za članove predsjedništva kao jedini kandidati Eva Išpanović (Pešta), Edita Horvat Pauković (Gradišće), Jozo Solga (Podravina), Marijana Balatinac (Baranja), Blaž Bódis (Pomurje) i Angela Šokac Marković (Bačka).

Budući da drugih prijedloga nije bilo, uslijedio je izbor novih dužnosnika tajnim glasovanjem. Nakon podulje stanke i prebrojavanja glasova objavljeni su rezultati izbora. Prema tome za predsjednika je kao jedini kandidat izabran Joso Ostrogonac sa 158 glasova, za zamjenika predsjednika kao jedini kandidat Arnold Barić, a za članove predsjedništva kao jedini kandidati Eva Išpanović (Pešta), Edita Horvat Pauković (Gradišće) i Jozo Solga (Podravina) sa 158, Marijana Balatinac (Baranja) sa 157, Blaž Bódis (Pomurje) sa 156 i Angela Šokac Marković (Bačka) sa 154 glasa. Uz valjane glasove bilo je i 49 nevažećih. Za članove Nadzornog odbora kao jedini kandidati izabrani su Martin Kubatov sa 156, Robert Ronta sa 155 i Zorica Vuković sa 151 glasom.

Uime novoizabranog vodstva predsjednik Joso Ostrogonac zahvalio je članovima odbora na prebrojavanju glasova te na podršci članstva: „Nije lako kad moramo pozvati sve članove, i poslati 350 pozivnica. Evo, vidjeli ste i po broju glasova koliko nas je bilo. Nikad nas još toliko nije bilo. Mislim da su svi skupštinari shvatili da nam je budućnost u tome.”

Nakon skupštine članovi su nastavili druženje na prostoru ispred Kulturnog centra, gdje je održan tradicionalni kulturni i gastronomski dan uz tradicionalne gastronomske specijalitete pojedinih regija, a za raspoloženje se pobrinuo pečuški orkestar Vizin.

S. B.

„Tamburom oko svijeta“

Veličanstveno glazbeno popodne u Kulturnom centru bačkih Hrvata

U okviru Hrvatskih glazbenih večeri u Kulturnom centru bačkih Hrvata u Baji 22. svibnja održana je prva u nizu ovogodišnjih glazbenih večeri s naslovom „Tamburom oko svijeta“. Kako je uz ostalo naglasio ravnatelj Kulturnog centra Mladen Filaković, cilj hrvatskih glazbenih večeri osiguravanje je uvjeta za razvijanje i njegovanje talenata. Tako za svakom prigodom poziva se jedan amaterski i jedan profesionalan sastav čime se mladima pruža mogućnost nastupa i učenja od iskusnih glazbenika.

„Tambura i pjesma očuvali su hrvatstvo i u Hrvatskoj i u Mađarskoj, stoga je ova priredba vrlo važna“ naglasio je obraćajući se nazočnima generalni konzul Drago Horvat.

Tamburaški orkestar Hrvata u Mađarskoj

dvosatnoj tamburaškoj glazbi i pjesmi. Dušnočki učenici u izvornoj nošnji i u pratnji Jánoša Balogha na harmonici koje je uvježbala učiteljica Silvija Varga predstavili su se racko-hrvatskim i hrvatskim narodnim pjesmama. Uslijedio je koncert Tamburaškog orkestra Hrvata u Mađarskoj s naslovom „Tamburom oko svijeta“. Orkestar je u ime Kulturne udruge „Vizin“ predstavila Vesna Velin. Kako je naglasila, utemeljen je na inicijativu Kulturne udruge „Vizin“ od polaznika Ljetne škole tambure pokrenute 2012. godine u baranjskom Orfúu. U međuvremenu mladi tamburaši iz Bačke, Baranje i Podravine stasali su u vrsne tamburaše, a za to su najzaslužniji voditelj Orkestra „Vizin“ Zoltán Vízvári i umjetnički voditelj orkestra, magistar glazbe Ivan Draženović.

Pjevački zbor „Dušenici“ iz Dušnoka

Program je otvorio dušnočki Dječji pjevački zbor „Dušenici“, a zatim je nastupio Tamburaški orkestar Hrvata u Mađarskoj. Na dvorištu Kulturnog centra okupilo se stotinjak bačkih Hrvata iz Baje i okolnih naselja koji su doista mogli uživati u gotovo

Tamburaški koncert okupio velik broj posjetitelja

Dio posjetitelja

Tijekom popodneva vrsni mladi tamburaši proveli su nas tamburom i pjesmom krajevima Hrvatske, hrvatskim regijama u Mađarskoj, zapravo oko svijeta, sve do Amerike. Izveli su razne melodije, od hrvatske narodne i nove tamburaške glazbe sve do poznatih skladbi ozbiljne glazbe, uz pjevanje Mire Živković i Ádáma Szabóa.

S.B.

KUD „Tanac“ u Velikoj Gorici na Danima mađarske kulture

Pučko otvoreno učilište Velika Gorica u suradnji s Institutom Liszt – Mađarskim kulturnim centrom Zagreb organiziralo je od 19. do 21. svibnja Dane mađarske kulture, manifestaciju kojom se Velikogoričanima željelo prezentirati mađarsku arhitekturu na hrvatskom tlu, suvremenu mađarsku kinematografiju i isprepletenost glazbene umjetnosti Mađara i Hrvata u Mađarskoj. Dani mađarske kulture za cilj su imali upoznavanje kulturnih vrijednosti mađarskog naroda, njegovanje mađarske kulturne baštine kao rezultata zajedničke povijesti te jačanje dobrih odnosa i međusobnog poštovanja.

Tako je u sklopu Dana otvorena izložba „Graditeljski odjeci Translajtani: Mađarska arhitektura 19. i početka 20. stoljeća na hrvatskom tlu“ kustosa i autora Borisa Dundovića. Izložbom je predstavljen konceptualni okvir te arhitektonsko-urbanistička ostvarenja mađarskih arhitekata na prostoru kontinentalne Hrvatske od kraja 18. stoljeća do Trianonskog sporazuma 1920. godine.

grafija Mojmir Golemac, glazbena obrada Zoran Jakunić) Dušnok (koreografija i glazba József Szávai) Pozvale su dekle dečke – pjesme i plesovi Turopolja (koreografija Mojmir Golemac (glazbena obrada Stevo Borić i Zoran Jakunić) Tamburaški intermezzo – Tamburaši pokraj Dunava (glazbena obrada Zoran Jakunić) Kermez (koreografija József Szávai, glazbena obrada Antuš Vizin) Ajde cure u kolo –

FOTO: KRONIKE VELIKE GORICE

Matej Perkov održao je predavanje „Od Balatona do vrha Mađarske“, a upriličena je i kinoprojeksija suvremenog mađarskog filma „Prije mraka“.

Dana 21. svibnja održan je koncert KUD-a „Tanac“ iz Mađarske i OSS-a „Buševac“. Program zajedničkog koncerta sastojao se od brojnih koreografija: Kreni kolo – pjesme i plesovi Posavine (koreo-

Draganičko polje (koreografija Mojmir Golemac, glazbena obrada Stevo Borić i Zoran Jakunić) Glazbeni intermezzo Orkestar VIGAD; Pavlovečke coprije (Gradečki Pavlovec) glazbena obrada Zoran Jakunić; Lepi Ivo krešu kreše – pjesme i plesovi Hrvata u mađarskoj Podravini (koreografija József Szávai, glazbena obrada Antuš Vizin) Zoran Jakunić Lepu laku noć.

Ogranak Seljačke sloge Buševac KUD je koji djeluje od 1920. godine, a danas broji 400 članova od kojih je 200-tinjak aktivno u nizu sekcija grupa. Dobitnici su brojnih nagrada i priznanja. Folklorni ansambl „Tanac“ utemeljen je u listopadu 1988. godine u Pečuhu od mladeži iz okolnih hrvatskih sela. Prvotni cilj djelatnosti društva uvijek je bio (i jest) sakupljanje, prikazivanje i čuvanje narodnog blaga, a u prvom redu plesa Hrvata u Mađarskoj. Dobitnici su brojnih nagrada i priznanja.

Zajednički nastup članovi OSS-a „Buševac“ i KUD-a „Tanac“ na velikom koncertu održanom u dvorani Gorica oduševio je nazočne. Oba su folklorna društva pokazala dio svog repertoara, a zajednički su plesali koreografiju „Podravina“, kojom je Buševac ove godine ponio titulu najboljeg društva na gradskoj smotri folklor. „Zajedno smo je izveli s prijateljima iz Mađarske i mislim da je publika uživala“, reče predsjednik OSS-a „Buševac“, Nenad Rožić.

Buševčani su se još predstavili koreografijama Turopolja, Posavine, Draganića, a KUD „Tanac“ predstavio je folklorno blago Hrvata u Mađarskoj.

Branka Pavić Blažetin

Županijski Hrvatski bal u židanskoj izvedbi

„Od dinstva do ženidbe“ – vridnosti na sambotelskoj pozornici

Ako se je tradicija s najvećimi bali Gradišćancev u Sambotelu začela 1977. ljeta, onda bi ova neobična majuška, mogla biti i jubilarna zabava. Predugo, zbog pandemije još i dvi ljeti smo čekali na nju, ali Židanci nisu jur htili simo-tamo rinuti balski termin i 21. majuša, u subotu, u sambotelskoj Agori kot pravi domaćini fešte, sa žganom u maloj floši i sa židanskim grbom i okusnim vrtnjem, a na stolu s rozmarinom i posebnim brojem Židanskoga glasnika su dočekali većsto gostov.

Časni gosti s organizatori bala i s izvodjači kulturnoga programa

Dr. András Nemény, Štefan Krizmanić i dr. Mladen Andrić pri pozdravni riči

govu pratnju, načelnika grada Sambotela dr. Andrása Neménya, načelnika Općine Sračinec Božidara Novoselca, predsjednika Općinskog vijeća Općine Sračinec Krunoslava Lukačića, predsjednika Hrvatske samouprave Željezne županije, načelnika Hrvatskoga Židana, predsjednika Hrvatske samouprave Hrvatskoga Židana, Štefana Krizmanića i duhovnika Štefana Dumovića. Peljači programa su i to naglasili kako je Židancem velika čast da su ljetos mogli organizirati ov bal. Trsili su se da bude sve u redu i da se u ovom balu svi dobro zabavljaju do bijele zore. Štefan Krizmanić kot domaćin naglasio je, kako je bilo teško od 2019. ljeta prez fešte preživiti ov dugi čas i s kakovom radošću su se nanovič skupaspravili na ov zvanaredni datum za ov, najveći bal Gradišćancev na tlu Ugarske. Sambotelski gradonačelnik dr. András Nemény po hrvatski je pozdravio nazočne i izrazio je svoje veselje i zadovoljstvo da konačno i on more biti dilnik ovoga svetka, jer kako je rekao, Hrvatski bal u Sambotelu je svenek svetak i njegovi prethodniki samo hvalevridno su spomenuli ovo okupljanje Hrvatov. „Moja najdraža država je za Ugarskom, Hrvatska, i nije to samo politički slogen, ali ja se emotivno vežem uz tu

I mi veseljaki se nismo mogli dost načuditi, kako umjesto fraka, šala i kapice, ležerno samo u kijkljci, jakni moremo dojt na bal ter kako je zimsku dob izminula protulična pozivnica. Očividno se je odazvao i manji broj gostov, ali ki je došao, naravno se je mogao dobro čutiti, kad zato su bili osigurani svi uvjeti. Od gostoljubivosti do sjajnoga svetačnoga programa, kojega su sastavili skupno židanske kulturne grupe. Za gradišćanskom himnom u pratnji židanskih tamburašev, moderatorica programa Mirjana Šteiner i nje

Trenutak za pjesmu

Na jantarskoj ciesti

Na jantarskoj ciesti
 Rodjeni moradu poviezat
 Sambotiel s Kisegon,
 Kisieg z Židanon. Hervata
 Pomirit ziz Nimcon,
 Nimca z Ugron. Vidit
 Sakoga i onda kad nje
 Nigdor ne vidi. Ča bi oš
 Morali, ča bi oš mogli
 Da in se istina koč-toč
 Udili. Da moru bit svoji.

Matilda Böles

državu, kade svako ljeto svečujem svoj rodjendan i kade svaki misec rado se kupljem u morju. Nije ovo samo peršonski pristup nego i pristup cijeloga grada, jer Sambotel je za potresom našoj partnerskoj općini Sisku veljek ponudio potporu i pomoć. Željim vam da i ov bal bude isto takov, kot i minuli bali, s jednom riječju najbolji, kot uvijek u našem gradu Sambotelu", dodao je još dr. András Nemény. U svoji podzravni riči je dr. Mladen Andrić pozvao diozimatelje da ne poslušaju i štu zločeste glase iz Hrvatske, jer suprot nedavnih medjudržavnih političkih natezanj, Hrvatska i dalje čeka Mađare i Hrvate iz ovoga orsaga. „Mi smo dobri susjedi, a svi dobri susjedi znaju da ne mogu jedan bez drugoga. U tome nekad ima utakmice, ali to je red, to je normalno, međutim nemojte slušati zločeste vijesti. Ja se nadam da će ova pandemija skoro stati i vjerujem da ćemo svi zajedno nastaviti živjeti u miru, zadovoljstvu, razvoju sa

I Židanci su pravoda gizdavi

HKD „Čakavci“ prilikom programa

svim svojim privatnim, malim, ali i najvećim očekivanjima", glasila je tako i završna rič hrvatskoga diplomata. Jedinstveni i odlični program je potom publiku otpeljao od židanskoga ditištva do ženidbe, u prošlost starogaoca ki je u razgovoru sa svojim nukićem spominjao lipe čase. Tančeni opus s uvodom igre Židanskih zvijezdic je nastavljen s kolom, regrutiranjem, serenadom pod mile rože obluki, a na kraju i sa ženidbom. Sudjelovali su još zbor Peruška Marija, Židanski tamburaši i HKD Čakavci kot i penzionisti i igrokazači. Za sastavljanje predstave od velikoga doživljaja bili su zaduženi Žuzana Horvat, Gabor

Čizmazia, Petar Horvat, Mirjana Šteiner, Kristina Pantoš-Kovač i Ervin Kolnhofer i zaistinu samo pohvala ide za sve izvodjače i peljače. Ki su na vrime zašli i mogli su pogledati kulturni program, ti su dobili ekstar cedulju za tombolu pri vratu, ka je izvličena veljek za programom, a srična dobitnica dvodnevnooga wellnesa je postala Diána Riesing iz Maloga Židana. Za ukusnom večerom, židanski mladi su prodavali tombole, na galeriji fotoboks je čekaogoste, a u auli i na prethodni hrvatski bali jako popularni pano „Gizdav sam da sam Hrvat“ vabio mlade i stare za jednu fotografiju. Tamburaši Koprive, Pinka-band i Šetnja za kih petsto gostov iz Gradišća, susjedne Austrije i Hrvatske, muzički su „zakurili“ i zdignuli atmosferu, a ki je dobio na tomboli mogao je i ovput reći da ga je sriča objamila. Vidimo se kljetu u zimi, ako Bog da po starom vrimeu, ki bal će nam pripraviti onda sambotelski Hrvati, tako smo doznali od predsjednika Hrvatske samouprave Sambotela, Francija Jurašića.

Tiho

Glavni igrokazači: Zoltan Keresteš, Kata Kumanović i Andraš Kovač

Zvučna knjiga Marka Dekića „Duga nad zavičajem”

Hrvatska samouprava Budimpešte i Hrvatska samouprava XII. okruga 21. travnja u Galeriji Hegyvidék organizirale su glazbeno-pjesničku večer na kojoj je predstavljena zvučna knjiga pjesama Marka Dekića „Duga nad zavičajem”. Nakladnik je zvučne knjige Državna udruga šokačkih Hrvata, a objavljena je uz potporu Hrvatske samouprave Santova i Hrvatske samouprave XII. okruga. „Duga nad zavičajem” prva je samostalna pjesnička zbirka Marka Dekića objavljena 1979. godine.

„Prošle godine odlučili smo izdati knjigu s pjesmama Marka Dekića, a za izvedbu stihova angažirali smo glumca Stipana Đurića uz pratnju harmonike i gitare. Izradili smo projekt, dobili novac i, evo, uspjeli smo to napraviti. U vrijeme pandemije nismo imali nikakve priredbe i onda smo zvučnu knjigu stavili na YouTube da svatko može slušati i uživati u pjesmama”, izjavio je predsjednik Udruge šokačkih Hrvata u Santovu Stipan Kovačev.

Knjiga je već bila promovirana u Santovu na dan otvorenja novog kluba šokačkih Hrvata. O planiranim programima Kovačev nam je rekao sljedeće: „Programe imamo, najveću priredbu održat ćemo 3. rujna, na kojoj ćemo obraditi „Šokački svatovac”, nakon čega slijedi koncert Alena Islamovića”.

Dekićevi stihovi govore o njegovu voljenom rodnom selu Santovu, žitnim poljima Bačke, ljubavi prema materinskom jeziku, plesu i običajima koji se i danas brižljivo njeguju u tim krajevima. Domaćin večeri i promotor knjige bio je predsjednik Hrvatske samouprave Budimpešte, dramski umjetnik Stipan Đurić. On je recitirao pjesme koje je snimio u zvučnoj knjizi i predstavio rad i život pjesnika Marka Dekića.

„To je izbor pjesama iz različitih zbirki. Izabrali smo taj naslov jer zavičaj je bio središnji, ključni dio njegova života oko kojega se nakon izvjesnog vremena okreću sve ljudske misli. I ja sam odrastao u Santovu, već godinama živim daleko od Santova, ali mi se kako vrijeme odmiče misli sve više i više okreću prema rodnom selu. To su korijeni koji prije ili kasnije izlaze na vidjelo”, izjavio nam je Đurić.

A kako je sve počelo?

„Razgovarao sam sa Stipanom Balatincom i načelnikom Gáborom Vargom, dogovorili smo se da ćemo snimiti 12, 13 uradaka koje ćemo staviti na CD. Snimio sam 30 pjesama i poslao im da sami odluče što će staviti na CD. I evo, konačno izdanje sadrži sve dostavljene pjesme”.

Upitali smo ga zašto baš zvučna knjiga.

„Zato što CD nije više toliko učinkovit. Zvučna knjiga može se

Domaćin večeri i promotor knjige bio je predsjednik Hrvatske samouprave Budimpešte i dramski umjetnik Stipan Đurić

slušati na raznim kanalima, može se staviti na YouTube i još niz drugih mreža na kojima se može slobodno slušati, bez ograničenja. To je bio glavni cilj, da dopre do svih ljudi koji su željni te vrste hrvatskih riječi. Autor je bio sjajan rodoljub”.

Za glazbeni ugođaj pobrinuli su se Zoran Barić i Szabolcs Északi.

Marko Dekić dobitnik je više književnih nagrada, bio je hrvatski pjesnik, pisac, prevoditelj i novinar Hrvatskoga glasnika. Rođen je u Santovu 22. rujna 1937. godine. Osnovnu školu završio je u rodnome selu, maturirao je u budimpeštanskoj Hrvatsko-srpskoj učiteljskoj školi i odmah se uključio u kulturno-prosvjetni rad hrvatske manjine u Mađarskoj. Najprije je kao učitelj radio u gradišćanskohrvatskom naselju Hrvatskoj Kemlji, a potom se 1959. godine zaposlio u Demokratskom savezu Južnih Slavena u Mađarskoj. Dva desetljeća radio je kao viši referent za kulturna pitanja. Od 1979. godine počeo je raditi kao novinar u uredništvu Narodnih novina, a nakon osnutka Hrvatskoga glasnika, tjednika Hrvata u Mađarskoj, postao je zamjenikom glavnoga urednika.

Već u ranoj mladosti počeo se zanimati za književnost. Prve pjesme ugledale su svjetlo dana u Narodnim novinama i Narodnome kalendaru. Zastupljen je u antologiji južnoslavenskih pjesnika u Mađarskoj (*U kolo*, 1969.) i u antologiji hrvatske iseljeničke poezije (*Hrvatski Odisej*, 1980. i 1986.). Pisac je zavičajne (*Sunčana polja*, 1980.) i intimne lirike (*Tišine i ljubavi*, 1986. Mirisi vrbika, 2001.) te dječje poezije (*Stopama djetinjstva*, 1989.; *S bačvanske ravnice*, 1997.). Umro je 20. studenoga 2017. godine.

Uz tridesetak nazočnih program su pratili veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić, predsjednik Hrvatske samouprave Santova Stipan Balatinac, predsjednik Državne udruge šokačkih Hrvata Stipan Kovačev, santovački načelnik Gábor Varga, predsjednica Udruge Hrvata Budimpešte Eva Ispanović i drugi.

Neda Maretić

Dio publike

Zbogom Hrvatskoj čuvarnici i u Sambotelu

FOTO: LEVENTE HUTTER

U Hrvatskoj čuvarnici Obrazovnoga centra Mate Meršić Miloradić su 3. junija, u petak, dica sa svečanim dvojezičnim programom dala zbogom odgojiteljicama, predškolskim ljetam i pokazala kako su jur pripravna na nove avanture u školski učionica, od ovoga septembra. Kako nam je rekla Edita Horvath-Pauković ravnateljica ustanove, iz grupe Tratinčica (čuvarničarke: Eržika Penzeš-Deli i Sabrina Tengelić) devetimi, a iz skupine Maslačak, (pod peljanjem Žuže Milišić-Hoós) dvama su se otpravili na put. Ovo je bilo i službeno zatvaranje odgojnoga ljeta, kad su dvije grupe ekstar pokazale program sa svim naučenim sadržajem cijeloga ljeta, zatim su se pak za školu zriela dica skupa predstavila. No njevo zbogomdavanje nikako nije konačno, kad od 11 mališana desetimi će ovde pohađati i školu, a u 1. razredu sve skupa će se učiti trinaest dice. „Zna se da se je u minulom razdoblju sve podražalo, tako i u školi budućim prvašem bi stali školski pribori oko 28 000 ft. Zahvaljujući jednom brižnom ocu i njegovoj potpori od 200 000 ft, svaka familija će znatno manje morati potrošiti na knjižice, plabajse farbe itd.“, doznali smo od školske ravnateljice i za ovu lipu gestu. Hrvatska škola i čuvarnica Mate Meršić Miloradić od 20. junija poziva svoje učenike nanovič u 3. Ljetni tabor s izabranimi djelaonicami i doživljaji. U petak, 24. junija je predvidjeno skupno zatvaranje tabora i školskoga ljeta u Sambotelu.

Tiho

Čepreski Dan Hrvatov i blagoslov na obnovljeni križ

FOTO: MELINDA KISS-TAKÁCS

Hrvatski dan u Čepregu teško bi bilo još i zamisliti prez spravišća kod Jankovićeve kapele, ka je sazidana i blagoslovljena u čast Blažene Divice Marije, 1869. ljeta. Kapela je ujedno i mjesto vjekovječnoga počivka Jankovićeve familije, ka je prik 150 ljet upletena u čeprešku povijest. Na ovom vabljivom mjestu je 14. majuša, u subotu, celebrirana dvojezična maša pod vedrim nebom, ku su muzički oblikovali jačkari židanskoga zbora Peruška Marija.

Židanski farnik Štefan Dumović je blagoslovio tri križe u jednom, kojega je dao postaviti skupa s križnim putem, vitez luteranske vjere, Gusztáv Carstannjen, ki je u Čepregu bio osnivač fabrike cukora, 1867. ljeta. Što nalize sakralnih spomenikov od Šoprona do Čeprega, zaistinu je bio velikodušan. Skulpturu je dala restaurirati, unutar projekta za obnovljenje križev, gradska Hrvatska samouprava iz potpore Državnoga tajništva za odnose s vjerskimi zajednicami i narodnosti Ureda Predsjednika Vlade, Zaklade Bethlen Gábor. Zoltán Horváth, načelnik grada je u svojem svečanom govoru naglasio da vridnosti iz prošlosti samo skupnom snagom je moguće očuvati. Marija Kralj, predsjednica Hrvatske samouprave, prilikom najvećega hrvatskoga okupljanja u tom gradu, pozvala je sve nazočne na jačenje sa židanskim zborom Peruška Marija, a folklorni temelj za veselo otpodne su dali mali tancoši i tamburaši Židanskih zvijezdic. Desetljeća dugo nisu nastupale jačkarice Čeprega, ke su još kot dica upoznala, pod peljanjem Kristine Pantoš, nekoliko hrvatskih jačak i riči, a sad su ponovo dokazale, med njimi sad jur i neke matere, da svenek im je srcu drago jačiti po hrvatski.

Tiho

KUCEN

Bio je jedan čovek i jedna žena. Taj čovek je išo u šumu raditi, a žena je bila doma. Jedared misli žena u sebi: bar da imam jednog takog malog dečoka ko kucen. U ranje kada je žena štela ložit iz kucenjem, jedan dečok džipi iz kucenjivuv i kaže:

– Mamo, neka mene izložiti, ja sem tvoj dečok.

Žena se jako radovala što se rodio mali dečok. Kad je bila večer, kaže žena malim:

– Ti se nekam sakrij, nek te ne opazi tvoj papa, jel on je otišo raditi u šumu.

Kada dojde stari doma, vidi da tri tanjera ima na stolu. Pita on:

– Zašto si tri tanjera dela na stol?

Jedareda džipi mali Kucen iz metle i kaže:

– Papo, ja sem tvoj dečok. Sad se radovala i stari, ima dečoka, pa nek je mali ko kucen.

U ranje mali je otišo sa starim u šumu, stari drva seče, mali će svinje čuvati. Papa jedno debelo i veliko drvo je števo počeči, ali nije mogo. Kad Kucen iskoca na drvo i poče je drmati. Kruz jedan minut je izrušio drvo.

Tako rade celi dan, a predvečer kad su šteli doma, Kucen opazio da nema nigdi svinje. Otišo je nje tražiti. Tako jedanput stigne k jednoj kućici gde su živeli živanji. On je otišo unutar i opazio je dvanajst tanjera. Od svakojega je malo jevo. Na kraju je otišo u jedan bagav gde je bilo zlato. On si je pune džepe nameto zlata, al ka' je števo otiti doma, došli su živanji. On je otišo pod postej. Živanji su ga svakuda tražili, ali ga nisu mogli najti.

Kad su oni oped utišli, on je izišo iz kućice iz svojima svinjama je otišo. Kada je došo doma, sve zlato nameto u svoj tanjer. Tako puno je dono da nije moglo stati. Sad on kaže:

– Evo, to sem vam dono doma, mamo i papo.

Sad i oni su postali bogati.

*Pričao Đuro Kovačević,
slušao od djeda Đure Kovačevića, Gornji Martinci, učenik
Cvjetovi mećave, 1971.
Sakupio Balint Vujkov*

POTONJA

U Potonji su u sklopu vladinog programa potpore „Magyar Falu“ obnovili seoski dom kulture. Proteklih godina mjesna samouprava dobila je potporu za razvoj sela u visini do 140 milijuna forinti. Iz tih potpora obnovljene su zgrade u vlasništvu mjesne samouprave u vrijednosti od 60 milijuna forinti, kupljen seoski autobus i drugo. Uz to dobiveno je 80 milijuna forinti u sklopu natječajnih sredstava za unutarnju odvodnju i druge projekte za potrebe zajednice.

IVANJSKI FESTIVAL

U organizaciji Hrvatske samouprave Martinaca u Martincima se 25. lipnja priređuje tradicionalna godišnja priredba „Ivanjski festival“, izjavila je za Hrvatski glasnik predsjednica Hrvatske samouprave Martinci Đurđa Sigečan.

Program počinje u poslijepodnevnom satima na nogometnom igralištu u Cretiću prijateljskom nogometnom utakmicom. U 18 sati u mjesnoj crkvi sv. Martina služit će se svečana sveta misa na hrvatskom jeziku, a u 19 je sati Povorka i nastup folklorša u središtu Martinaca. Sudjeluju: KUD Podravina iz Čađavice, KUD Podravec iz Sopja, KUD Mikleuš iz Mikleuša, KUD Podravka iz Starogradačkog Marofa, Biseri Drave iz Starina, ŽPZ Korjeni iz Martinaca. Nakon toga slijedi upriorenje starih ivanjskih običaja uz bogat stol s tradicionalnim poslasticama koji će biti postavljen ispred sportske dvorane. Ivanjska noć nastavlja se uz druženje i glazbu.

BPB

Mala stranica

Gostovanje u krunidbenome gradu

Na poziv Hrvatske samouprave Stolnoga Biograda 20. svibnja 2022. gostovali smo na Danu hrvatske kulture. Školsku delegaciju, petnaestak članova plesne skupine Tamburica, ravnateljicu Anu Gojtan, doravnateljicu Ritu Grbavac i nastavnicu plesa Andreu Bálint svesrdno je primila predsjednica HS-a Janja Cindrić Jakubek. Hošigovci su na trgovima drevne prijestolnice mađarskih kraljeva i krunidbenog grada prvih mađarskih kraljeva izveli bunjevačke i pomurske plesove. Hošigov *flashmob* pred građanima popratio je i

FOTO: KRISTINA GOHER

gradonačelnik Stolnog Biograda András Cser-Palkovics. U to vrijeme bilo je prilike da ravnateljica Gojtan ukratko predstavi HOŠIG i izvedene plesne koreografije, dok je gradonačelnik Cser-Palkovics ponosno pričao o prijateljskim odnosima s dalmatinskim gradićem Biogradom na Moru te ujedno i pozvao HOŠIG na gradski međuna-

rodni folklorni festival. Hošigov *flashmob* mnogi su snimali, fotografirali i bučnim pljeskom nagradili, a Hošigovci su ih zauzvrat rado pozvali u zajedničko kolo. Program je nastavljen u prostorijama Doma za kulturu i vjeronauk sv. Stjepana, u kojem je ravnateljica Ana Gojtan predstavila budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i đački dom. Prezentirajući odgojno-obrazovni i edukativno-kulturni školski program, ravnateljica Gojtan istaknula je važnost poznavanja i znanja hrvatskog jezika, koji pruža široku paletu mogućnosti za akademsku naobrazbu i uspješnu karijeru. Nakon toga sudionici i publika pozvani su na ukusan objed s hrvatskim specijalitetima koji je pripremio kuhar Robert Majanović. Danu hrvatske kulture nazočila je i ministrica savjetnica Veleposlanstva RH u Mađarskoj Maja Rosenzweig Bajić, dok je iscrpno predavanje o turističkim destinacijama, kulturnim blagima Hrvatske održala direktorica mađarskog predstavništva Hrvatske turističke zajednice Ivana Herceg sa suradnicom Mirom Horvat.

Ana Gojtan / Kristina Goher

Mariju pozdravljamo

Mjesec svibanj na poseban je način posvećen Blaženoj Djevici Mariji, a tradicija koju njeguju pomurski Hrvati seže u 13. stoljeće. U organizaciji Hrvatske samouprave Zalske županije i Velike Kaniže Marijin je mjesec obilježen Susretom hrvatskih crkvenih zborova pod naslovom „Mariju pozdravljamo” i hrvatskom svetom misom koju je slavio goričanski župnik Josip Drvoderić uz pomoć bečehelskog župnika Gábora Horvátha. Na susretu su sudjelovali zborovi iz Kerestura, Letinje, Petribe, Pustare, Sepetnika, Serdahela, Sumartona, Velike Kaniže te podmladak tamburaša iz Velike Kaniže. Misu su pjevanjem uveličale članice Crkvenog zbora iz Preloga.

Sudionici susreta pjevačkih zborova

Susret crkvenih zborova „Mariju pozdravljamo” tradicionalna je priredba pomurskih Hrvata, no zbog pandemije bilo je prekida. Ovogodišnji poziv zborovi su s veseljem prihvatili i pripremali se s različitim pjesmama posvećenim Mariji.

„Jedva smo čekali da se možemo okupiti u tako velikom broju. Pomurski Hrvati vrlo štiju Djevicu Mariju. Kad organiziramo hodočašća, uvijek odlazimo na Marijanska svetišta. Nažalost, pandemija je loše utjecala na djelovanje naših kulturnih udruga i zborova. Članovi zborova većinom su stariji ljudi i bojali su se zaraze, a ako se nešto ne vježba, od toga se čovjek malo i odvigne. Hvala Bogu, ipak je došao i taj dan i osim dva zbora svi su ovdje, lijepo su se pripremili. U misnom slavlju pak imali smo pomoć iz Hrvatske, tako da smo u punom sjaju mogli slaviti Majku svih vjernika i prositi od nje da nam pomogne da živimo u miru”, rekla je predsjednica Hrvatske samouprave

Tamburaški sastav podmlatka Velike Kaniže

Okupljeni vjernici

Martin Friman), Mješoviti pjevački zbor Mura iz Serdahela (voditeljica Marija Vargović), Mješoviti pjevački zbor KUD-a Sumartona (voditelj Jožo Đuric), Ženski pjevački zbor Petripske ružice iz Petribe (voditeljica Marija Pinterić), Ženski pjevački zbor Biseri Pustare (voditeljice Biserka Kiš i Gabrijela Prekšen), Mješoviti pjevački zbor Velike Kaniže (voditelj Stjepan Prosenjak), tamburaški sastav mladeži iz Velike Kaniže, a misno su slavje pjevanjem pratili članovi Crkvenog zbora iz Preloga (voditeljica Ljubica Crnčec). Okupljeni vjernici koji su napunili crkvu Presvetog srca Isusova mogli su uživati u prekrasnim marijanskim pjesmama poput „Gospa, majka moja”, „Majko draga, Marijo mila”, „Milost prosimo”, „Lijepa si, djevo Marijo”, „Prečisto srce”, „Kao Marija”, a na kraju uz ravnjanje učitelja glazbe Stjepana Prosenjaka svi su sudionici zajedno otpjevali pjesmu „Dobri kralju mira” i pjesmom se molili za mir. „Mira daj srcima, mira daj obiteljima, mira narodima, mira cijelom svijetu!”

Beta

Foto: HRVATSKA SAMOUPRAVA MOHAČA

Šokački bal u Mohaču

Hrvatska plesna skupina iz Birjana

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Mohača 28. svibnja priređen je tradicionalni mohački Šokački bal. U zgradi Omladinskog centra u Mohaču okupilo se domalo četiristo sudionika svih naraštaja. Zbog dvogodišnje pandemije, koja je nasreću gotova, ovogodišnji je bal umjesto u pokladnom razdoblju održan na pragu samoga ljeta.

Nazočne su pozdravili predsjednik Hrvatske samouprave Mohača Đuro

Zbor „Karašica“ iz Katolja

Plesalo se do zore

Jakšić i zamjenik predsjednika Stipan Filaković. Zatim je dogradonačelnik Mohača Áron Cserdi svima poželio ugodnu zabavu i druženje. Bal je otvoren nastupom Zbora Karašica iz Katolja i Hrvatske plesne skupine iz Birjana. Nakon kulturno-folklornog programa za dobro raspoloženje gostiju brinuo se orkestar Badel. Zabava je trajala do ranih jutarnjih sati. Bio je to bal s naramkom, a za vrijedne tombole stigli su brojni pokloni poduzetnika i prijatelja. Glavnu nagradu (kotlić) osigurala je tvrtka Hajan Bt., a da bi se uz kotlić moglo sjesti dok se kuha, dodijeljena je i stolica koju je osigurao Jak-Fa. Bt.

Branka Pavić Blažetin

Komló

U organizaciji gradske samouprave Komlóa već se tradicionalno 1. svibnja održava Narodnosni dan. U Komlóu djeluju tri manjinske samouprave: njemačka, romska i hrvatska. Program ovogodišnjeg Narodnosnog dana odvijao se na trgu ispred Gradske kuće. Brojni izvođači redali su se na pozornici, među njima i KUD Ladislava Matuška iz Kulinja. U gastrolici su se pak mogla kušati narodnosna jela. Okupljenima se obratio gradonačelnik Komlóa, podrijetlom Hrvat iz Katolja József Polics naglasivši važnost suživota različitih narodnosti. Dan prije, 30. travnja, u Komlóu je s velikim uspjehom u gradskoj športskoj dvorani održan XI. međunarodni festival u punjenju kobasica. U Komlóu djeluje tročlana Hrvatska narodnosna samouprava u sastavu: predsjednik László Alajos Sarkadi, Julianna Iboljka Madjaric i gospođa Imré Deáka. Komló ima prijateljsku suradnju s gradom Valpovom i naseljem Kašadom.

PETROVO SELO 800

PETAK 24. 6.

18:00 Mužika i poezija – Crikva sv. Petra i Pavla
Klapa Pinkovac, András Lakner-Bognár, Patrícia Kelemen,
Bertalan Szabó, i Márton ter Julianna Szalai
19:30 Otvaranje izložbe – Kulturni dom
21:00 Muzički večer u šatoru
Chungam, Pinkica, Erik Škrapić, Žgano

SUBOTA 25. 6.

10:00 Molitveni dan, 10:00 i 17:00 sveta maša – Crikva sv. Petra i Pavla
19:00 Folklorni program u šatoru
FA Baranja (Pečuh), Folklorna grupa Béri Balog Ádám (Kermend),
HKD Gradišće (Petrovo Selo)
21:00 Muzički večer u šatoru
Miroslav Škoro, Pinka Band

NEDILJA 26. 6.

10:00 Sveta maša u crkvi sv. Petra i Pavla
Glavni celebrant: mons dr. Egidije Živković, željezanski biskup
12:00 Skupni obid u šatoru
Mužika: Timar trio
13:30 Pozdravne riči
14:00 Jubilarni program Hrvatskoga kulturnoga društva Gradišće
i gostov, prilikom 70. obljetnice u šatoru
18:00 Muzički večer
„Stari“ Pinka Band, Koprive

PONDILJAK 27. 6.

17:00 Humanitarno otpodne za dicu u šatoru
Dobrotvorna akcija za Gretu, Program: Brandnyúl

UTORAK 28. 6.

18:00 Piknik i povijesni večer u Gorici
Odlazak iz sela pišice u 17:30

SRIDA 29. 6.

10:00 Sveta maša u crkvi sv. Petra i Pavla
Glavni celebrant: Szabolcs Benedek Fekete, pomoćni biskup
Sambotelske crikvene županije
12:00 Skupni obid u šatoru
Mužika: Percsák sastav

Organizatori:

Seoska samouprava Petrovoga Sela
Hrvatska samouprava Petrovoga Sela
Rimokatolička fara Petrovoga Sela
Zaklada za Petrovo Selo

KALAČA

Hrvatska samouprava grada Kalače 19. lipnja priređuje već tradicionalni Spomendan biskupa Ivana Antunovića. Program će početi u 18 sati misnim slavljem na hrvatskom jeziku u katedrali posvećenoj Velikoj Gospi. Misu će predvoditi mons. Stjepan Beretić, katedralni župnik svete Terezije Avilske u Subotici. Slijedi kulturni program u centru Platán u Nadbiskupskom vrtu, a nastupit će bajski KUD Bunjevačka zlatna grana. Druženje će se nastaviti plesačnicom, a okupljene će zabavljati garski orkestar Bačka. Priredba će se ostvariti potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.

ALJMAŠ

Hrvatska samouprava grada Aljmaša, Udruga bunjevačkih Hrvata Aljmaša i Hrvatska samouprava Bačko-kiškunske županije 18. lipnja 2022. godine suorganiziraju Smotru hrvatskog narodnog plesa i glazbe. U programu koji će se održati u aljmaškom Prosvjetnom centru s početkom u 17 sati sudjelovat će aljmaška Plesna skupina „Danica“, KUD „Zora“, Pjevački zbor Bunjevačkog „Divan kluba“, dušnočki orkestar Zabavna industrija, Pjevački zbor „Dušenići“ te HKUD „Vladimir Nazor“ iz Sombora. Susret će se nastaviti druženjem na zajedničkoj večeri i plesačnici uz orkestar „Zabavna industrija“. Priredba će se ostvariti potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije.